

Метадані за індикатором досягнення Цілей сталого розвитку 10.2.2

Ціль 10. Скорочення нерівності

Завдання 2. Запобігання проявам дискримінації в суспільстві

Індикатор 2. Частка повідомлень про дискримінацію в загальній кількості повідомлень, які протягом звітного періоду надійшли до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, відсотків (*індикатор ЦСР 10.2.2*)

1. Інституційна інформація

1.1. Організація

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений).

2. Основні визначення і поняття

2.1. Визначення

Частка повідомлень про дискримінацію в загальній кількості повідомлень, які протягом звітного періоду надійшли до Уповноваженого – це відношення кількості повідомлень про дискримінацію до загальної кількості повідомлень, які надійшли до Уповноваженого протягом звітного періоду.

2.2. Поняття

Дискримінація – ситуація, за якої особа та/або група осіб за їх ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними (далі - певні ознаки), зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій цим Законом, крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними (пункт 2 частини першої статті 1 Закону України "Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні").

Форми дискримінації: пряма дискримінація, непряма дискримінація, підбурювання до дискримінації, пособництво у дискримінації, утиск (стаття 5 Закону України "Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні").

Відповідно до положень частини першої статті 1 Закону України "Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні":

пряма дискримінація – ситуація, за якої з особою та/або групою осіб за їх певними ознаками поводяться менш прихильно, ніж з іншою особою та/або групою осіб в аналогічній ситуації, крім випадків, коли таке поводження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними;

непряма дискримінація – ситуація, за якої внаслідок реалізації чи застосування формально нейтральних правових норм, критеріїв оцінки, правил, вимог чи практики для особи та/або групи осіб за їх певними ознаками виникають менш сприятливі умови або становище порівняно з іншими особами та/або групами осіб, крім випадків, коли їх реалізація чи застосування має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними;

підбурювання до дискримінації – вказівки, інструкції або заклики до дискримінації стосовно особи та/або групи осіб за їх певними ознаками;

пособництво у дискримінації – будь-яка свідома допомога у вчиненні дій або бездіяльності, спрямованих на виникнення дискримінації;

утиск – небажана для особи та/або групи осіб поведінка, метою або наслідком якої є приниження їх людської гідності за певними ознаками або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери.

3. Методологія

Інструкція з діловодства в Секретаріаті Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, затверджена наказом Уповноваженого від 19.05.2023 № 53.15/23.

Порядок роботи зі зверненнями у Секретаріаті Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, затверджений наказом Уповноваженого від 17.05.2019 № 46.15/19 (зі змінами згідно із наказами Уповноваженого від 11.09.2019 № 86.15/19, від 14.05.2020 № 59.15/20 та від 25.06.2020 № 84.15/20).

Класифікатор звернень до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, затверджений наказом Уповноваженого від 04.01.2024 № 3.15/24.

3.1. Розрахунок

Частка повідомлень про дискримінацію в загальній кількості повідомлень, які протягом звітного періоду надійшли до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини розраховується як відношення кількості повідомлень про дискримінацію до загальної кількості повідомлень, які надійшли до Уповноваженого протягом звітного періоду, помножене на 100.

Чисельник – кількість повідомлень про дискримінацію на останній робочий день звітного року.

Знаменник – загальна кількість повідомлень, які надійшли до Уповноваженого протягом звітного періоду, на останній робочий день звітного періоду.

3.2. Деагрегування

У цілому по Україні.

За формою дискримінації.

За сферами суспільних відносин.

За статтю.

Внутрішньо переміщені особи.

За міграційним статусом.

4. Джерела даних

Система електронного документообігу.

5. Доступність даних

Щорічна та спеціальні доповіді Уповноваженого.

6. Календар

Щороку Уповноважений представляє Верховній Раді України щорічну доповідь про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні органами державної влади, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форми власності та їх посадовими і службовими особами, які порушували своїми діями (бездіяльністю) права і свободи людини і громадянина, та про виявлені недоліки в законодавстві щодо захисту прав і свобод людини і громадянина (відповідно до

частини першої статті 18 Закону України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини").

У випадках, передбачених законом, за власною ініціативою або на виконання рішення Верховної Ради України Уповноважений представляє Верховній Раді України спеціальну доповідь (доповіді) з окремих питань додержання в Україні прав і свобод людини і громадянина (відповідно до частини третьої статті 18 Закону України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини").

6.1. Збір даних

Дані збираються фахівцями структурного підрозділу Секретаріату Уповноваженого – Департаменту документального забезпечення та роботи зі зверненнями та подаються профільному структурному підрозділу Секретаріату Уповноваженого – Департаменту моніторингу додержання рівних прав і свобод, прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів для опрацювання та узагальнення.

6.2. Терміни поширення даних

Щорічна доповідь подається Уповноваженим до Верховної Ради України до 20 березня поточного року.

Спеціальну доповідь (доповіді) Уповноважений представляє Верховній Раді України у випадках, передбачених законом, за власною ініціативою або на виконання рішення Верховної Ради України.

Щорічні та спеціальні доповіді публікуються та на офіційному сайті Уповноваженого.

6.3. Виробництво даних

Секретаріат Уповноваженого.

6.4. Поширення даних

Секретаріат Уповноваженого.

7. Посилання

Закон України "Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні": <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17#Text>.

Закон України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини": <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text>.

Порядок роботи зі зверненнями у Секретаріаті Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, затверджений наказом Уповноваженого від 17.05.2019 № 46.15/19 (зі змінами згідно із наказами Уповноваженого від 11.09.2019 №86.15/19, від 14.05.2020 № 59.15/20 та від 25.06.2020 № 84.15/20): <https://surl.li/bkmtvp>.

Інструкція з діловодства в Секретаріаті Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, затверджена наказом Уповноваженого від 19.05.2023 № 53.15/23: <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/5315-23-instruksiya-z-dilovodstva-iz-zminami-serpen-1.pdf>.

Щорічні та спеціальні доповіді Уповноваженого: <https://www.ombudsman.gov.ua/uk/shchorichni-ta-specialni-dopovidi>.